

Назва наукової школи, рік заснування: Історія, теорія і практика української освіти і виховання, 1999 р.

Наукова школа професора М.М. Чепіль налічує 5 докторів наук, професорів, 23 кандидати наук, доценти. У рамках школи захищено 2 докторські, 22 кандидатські дисертації. зі спеціальності 13.00.01 – загальна педагогіка та історія педагогіки Працюють над темами докторських дисертацій 4 особи, кандидатських – 3.

Напрями наукових досліджень: розвиток української освіти та педагогічної думки у контексті європейського освітнього простору; теорія і методика соціально-виховної роботи, педагогічні технології вітчизняних і зарубіжних авторів, особливості інноваційної діяльності педагога та його готовність до проведення виховної роботи з дітьми та молоддю у позаурочний час.

Керівник наукової школи - Чепіль Марія Миронівна, доктор педагогічних наук, професор, академік НАН ВО України, Заслужений діяч науки і техніки України, завідувач кафедри загальної педагогіки та дошкільної освіти Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка, член експертної ради Міністерства освіти і науки України з акредитації та ліцензування вищих навчальних закладів, координатор міжнародного товариства Montessori Research Europe (Mo.Re) в Україні, головний редактор збірника наукових праць ДДПУ імені Івана Франка “Людинознавчі студії. Серія “Педагогіка” (2008), член редколегій наукових видань в Україні (“Молодь і ринок”, “Тірска школа Українських Карпат”, “Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. Серія Психологічна”) і за рубежом (у Польщі – “Lubelski Rocznik Pedagogiczny”, “Annales”, “Studia Kulturowo-Edukacyjne”; керівник наукової теми – «Українська освіта у контексті європейських інтеграційних процесів» (державний реєстраційний номер 0117 U 005400); член спеціалізованої вченої ради із захисту докторських та кандидатських дисертацій Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка та Наукової ради Інституту педагогіки Університету імені Марії Кюрі-Скłodовської у м. Любліні (Польща) - (з 2004 р. до сьогодні), Лауреат обласної іменної премії для відомих учених і знаних фахівців наукових установ АН України та вищих навчальних закладів (2007). Нагороджена Грамотою Львівської обласної державної адміністрації за плідну наукову працю, особистий внесок у підготовку кваліфікованих спеціалістів для педагогічної галузі України (2010 р.), розвиток вітчизняної науки і освіти (2011), подякою та грамотами МОН України, медалями НАПН України «Ушинський К.Д.» (2012) і «Григорій Сковорода» (2016), Заслужений діяч науки і техніки України (2017), дипломом визнання за вірцеву і сумлінну діяльність, особистий вагомий внесок у розвиток психологічної і педагогічної наук (Люблін, 2018), «Бронзовою медаллю за багаторічну діяльність» (Польща, 2018). Почесною Грамотою НАПН України (2019).

Електронна адреса: chepilmaria@gmail.com

Основні наукові праці: Автор (співавтор) більше 350 публікацій наукового і навчально- методичного характеру, опублікованих англійською, польською, російською та українською мовами. Серед них 32 монографії, 36 збірників наукових праць, 32 навчальних посібників.

1. **Czepil M.**, Karpenko O., Revt A., Istomina K. Formation of students' ethnic tolerance in institutions of higher education. *Advanced Education*. 2019. № 12. P. 114–119. doi: <https://doi.org/10.20535/2410-8286.168675> (Web of Science: Emerging Sources Citation Index)

2. **Czepil M.**, Karpenko O. The foster family in Poland, a custodial and educational environment (XX – the early XXI centuries). *The History of the Family*. doi: <https://doi.org/10.1080/1081602X.2019.1669208> (Skopus: 0.866; Web of Science (JIF): 1.373)
3. **Чепіль М.** Дитина як суб'єкт виховання у педагогічній спадщині Софії Русової. *Наука і освіта*. 2017. № 2 (CXXXXXV). С. 20–24. doi: [10.24195/2414-4665-2017-2-4](https://doi.org/10.24195/2414-4665-2017-2-4) (Web of Science: Emerging Sources Citation Index)
4. **Czepil M.**, Karpenko O., Revt A., Istomina K. Formation of students' ethnic tolerance in institutions of higher education. *Advanced Education*. 2019. № 12. P. 114–119. doi: <https://doi.org/10.20535/2410-8286.168675> (Web of Science: Emerging Sources Citation Index)
5. **Czepil M.**, Karpenko O. The foster family in Poland, a custodial and educational environment (XX – the early XXI centuries). *The History of the Family*. doi: <https://doi.org/10.1080/1081602X.2019.1669208> (Skopus: 0.866; Web of Science (JIF): 1.373)
6. **Чепіль М. М.** Теорія і практика формування національної свідомості дітей та молоді Галичини (друга половина XIX - перша третина XX ст.) : монографія / М. М. Чепіль. - Дрогобич : Відродження, 2001. - 503 с.
7. **Чепіль М.** «... яка молодь, таке й майбутнє народу». Іван Франко про освіту та виховання / Марія Чепіль, Роман Вишнівський : **монографія**. – К. : Видавничий дім “Слово”, 2016. – 420 с.
8. **Czepil M.** Ciernistą drogą: Wychowanie narodowe dzieci i młodzieży ukraińskiej w Galicji i II Rzeczypospolitej (1848 - 1939) : monografia / Mariya Czepil. - Lublin : Lubelskie Towarzystwo Naukowe, 2011. - 444 s.
9. Społeczno-pedagogiczne tworzenie rzeczywistości / Red. nauk/ **M. Czepil**, O. Karpenko, V. Petryk. – Warszawa: “DUX” Sp.Z.o.o., 2017. – 260 s. (співавторство: 100 с., 9,1 др. арк.) (ISBN 978-83-930361-9-6)
10. **Чепіль М., Дудник Н.** Педагогічні технології: навч. посібник / Рек. Міністерством освіти і науки, молоді та спорту України як навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів (лист № 1/11 - 1506 від 22.02.11) / Марія Чепіль, Надія Дудник. - К. : Альматер, 2012. - 224 с.
11. **Чепіль М., Дудник Н.** Педагогіка Марії Монтессорі : навч. посібник / Марія Чепіль, Надія Дудник. – К. : Видавничий Дім «Слово», 2017. – 272 с.

Наукове керівництво захищеними дисертаційними роботами (виконавець, тема, рік захисту, спеціальність, анотація):

1. **Бенца О. І., 2004 р.,** Проблеми громадянського виховання учнівської молоді в спадщині діячів освіти Закарпаття (1919 - 1939 рр.), (13.00.01 - загальна педагогіка та історія педагогіки).

Анотація: Досліджено теоретичні напрацювання діячів освіти з проблеми громадянського виховання в контексті полікультурного освітнього простору Закарпаття, що дало можливість розкрити тогочасну модель цінностей громадянського виховання; виявити тенденції та особливості громадянського виховання у досліджуваній період; доповнити педагогічну теорію науковими знаннями про еволюцію поняття “громадянство”; уточнити зміст, форми і методи громадянського виховання учнівської молоді.

2. **Яців Я.М., 2005 р.,** Національно-патріотичне виховання учнівської молоді у позаурочний час на західноукраїнських землях (1919 - 1939 рр.), (13.00.01 - загальна педагогіка та історія педагогіки).

Анотація: узагальнено зміст національно-патріотичного виховання учнівської молоді у позаурочний час, основу якого творять національні цінності; виявлено тенденції діяльності західноукраїнських освітніх діячів у царині національно-патріотичного виховання;

доповнено педагогічну теорію науковими знаннями про еволюцію змісту поняття “патріотизм” (етнічний, територіальний, державницький); уточнено форми і методи національно-патріотичного виховання учнівської молоді; обґрунтовано перспективи творчого використання досвіду національно-патріотичного виховання в сучасних умовах.

3. **Розлуцька Г.М., 2006р., Зміст шкільних підручників як фактор полікультурного виховання молодших школярів у Закарпатті (1919 - 1939 рр.),** (13.00.01 - загальна педагогіка та історія педагогіки).

Анотація: Проаналізовано зміст україномовних букварів і читанок, шкільних підручників з мови, природничого циклу, історії, громадянства та обґрунтовано їхню роль і значення у полікультурному вихованні молодших школярів Закарпаття міжвоєнного періоду; розкрито полікультурну спрямованість змісту шкільної освіти у вітчизняній та зарубіжній теорії і практиці; з'ясовано провідні чинники сприяння українському підручникотворенню, виявлено закономірності розвитку підручників.

4. **Прокопів Л.М, 2006 р., Навчально-виховна робота з обдарованою молоддю у вищих педагогічних закладах України (друга половина XX століття),** (13.00.01 - загальна педагогіка та історія педагогіки).

Анотація: Здійснено комплексне вивчення вітчизняних й зарубіжних напрацювань з питань обдарованості молоді; виявлено тенденції розвитку вищих педагогічних закладів України впродовж 1945 - 2000 рр. щодо напрямку роботи з обдарованою молоддю; досліджено й проаналізовано зміст, форми і методи навчально-виховної роботи з обдарованими студентами у вищих педагогічних закладах України зазначеного періоду в аудиторний та позааудиторний час.

5. **Левицька Л.Я., 2007 р., Етнопедагогічні аспекти виховання характеру в українській педагогіці Галичини (1919 - 1939 рр.),** (13.00.01 - загальна педагогіка та історія педагогіки).

Анотація: здійснено комплексний аналіз вітчизняних і зарубіжних напрацювань з проблеми виховання характеру; проаналізовано передумови виховання характеру в Галичині (1919 - 1939 рр.); висвітлено етнопедагогічні та етнопсихологічні засади виховання характеру у спадщині українських педагогів краю міжвоєнного періоду; розкрито етнопедагогічний інструментарій виховання характеру; визначено можливості застосування історичного досвіду у сучасних умовах.

6. **Брода М. В., 2007 р., Виховання самостійності у навчанні учнів основної загальноосвітньої школи (друга половина XX ст.),** (13.00.01 - загальна педагогіка та історія педагогіки).

Анотація: Здійснено комплексний аналіз вітчизняних і зарубіжних напрацювань з проблеми виховання самостійності у навчанні учнів загальноосвітньої школи України другої половини XX ст.; виокремлено етапи й тенденції у її розвитку; досліджено й проаналізовано принципи, зміст, методи, засоби, форми виховання самостійності протягом досліджуваного періоду.

7. **Стахів Л.Г., 2007р., Навчальна книга як засіб родинного виховання молодших школярів у Західній Україні (1919 - 1939 рр.):** (13.00.01 - загальна педагогіка та історія педагогіки).

Анотація: системно досліджено зміст україномовних підручників для молодших школярів як засобу родинного виховання, визначено етапи розвитку підручників на

західноукраїнських землях; розкрито тенденції розвитку підручника як носія цінностей родинного виховання; доповнено педагогічну теорію науковими знаннями про еволюцію понять „підручник”, „родинне виховання”, які розкривають місце і роль підручника у змісті родинного виховання; подальший розвиток отримали положення щодо вдосконалення шляхів формування родинних цінностей у змісті підручників; обґрунтовано перспективи творчого використання змісту підручників у родинному вихованні молодших школярів у сучасних умовах.

8. **Федорович А.В., 2008 р., Підготовка вчителів праці у вищих педагогічних навчальних закладах України (друга половина XX ст.), (13.00.01 - загальна педагогіка та історія педагогіки).**

Анотація: комплексно проаналізовано проблему підготовки вчителів праці у вищих педагогічних навчальних закладах України упродовж другої половини XX ст.; виокремлено етапи й тенденції їх діяльності стосовно підготовки вчителя праці, що дає уявлення про поступовий еволюційний розвиток її змісту, форм і методів у досліджуваний період; розкрито організацію навчально-виховного процесу підготовки вчителів праці; визначено можливості застосування історичного досвіду підготовки вчителів праці в контексті європейського освітнього простору.

9. **Дудник Н. З., 2008 р., Просвітницька діяльність та педагогічна спадщина Антона Лотоцького (1881 - 1949 рр.), (13.00.01 - загальна педагогіка та історія педагогіки).**

Анотація: цілісно проаналізовано просвітницьку та педагогічну діяльність А.Лотоцького у контексті суспільно-політичного розвитку Галичини; з'ясовано соціокультурні передумови формування світогляду педагога; висвітлено виховний потенціал його творчої спадщини; доповнено відомості про пріоритетні напрями просвітницької діяльності педагога; обґрунтовано можливості творчого використання педагогічної спадщини А.Лотоцького для становлення й розвитку сучасної української освіти.

10. **Возняк А. Б., 2008 р., Формування творчої особистості підлітків у позакласній виховній роботі загальноосвітньої школи (1946 - 2006 рр.), (13.00.01 - загальна педагогіка та історія педагогіки).**

Анотація: системно узагальнено зміст формування творчої особистості підлітків у загальноосвітній школі упродовж 1946 - 2006 рр.; обґрунтовано етапи становлення і розвитку проблеми формування творчої особистості підлітка в позакласній виховній роботі загальноосвітньої школи, кожен з яких відображає генезу поняття “формування творчої особистості” і позначений відповідними тенденціями; здійснено ретроспективний аналіз змісту позакласної виховної роботи з досліджуваної проблеми, уточнено форми і методи позакласної виховної роботи з метою формування творчої особистості підлітків.

11. **Іваніків Н. М., 2009 р., Принцип краєзнавства в організації навчального процесу початкової школи в Україні (20 - 30-ті роки XX століття), (13.00.01 - загальна педагогіка та історія педагогіки).**

Анотація: Системно узагальнено сутність принципу краєзнавства в організації навчального процесу початкової школи в Україні (20 - 30-ті роки XX століття); уточнено дефініцію “принцип краєзнавства” у педагогічній науці; обґрунтовано тенденції й етапи реалізації краєзнавчого принципу в початковій школі; проаналізовано завдання та зміст шкільного краєзнавства у комплексних навчальних програмах, підручниках та посібниках

для початкових шкіл України досліджуваного періоду; розкрито використання принципу красзнавства у позакласній роботі з молодшими школярами означеного періоду;

12. ***Вишинівський Р. Й., 2010 р., Ідея національної школи у творчому доробку Івана Франка, (13.00.01 - загальна педагогіка та історія педагогіки).***

Анотація: уперше цілісно проаналізовано концептуальні засади національної школи у творчому доробку І. Франка, основні напрями (теоретико-педагогічний, громадсько-просвітницький, науково-методичний, літературно-публіцистичний) творчої діяльності І. Франка, виділено етапи в обґрунтуванні концепції національної школи, виокремлено провідні педагогічні ідеї та найважливіші духовно-культурні цінності виховання особистості, висвітлено внесок І. Франка у розробку методичних засад національної школи, роль вчителя у навчально-виховному процесі; здійснено актуалізацію педагогічних ідей і творчої спадщини І. Франка у контексті реформування сучасної школи в Україні.

13. ***Паласевич І. Л., 2011 р., Естетичне виховання підлітків у позакласній виховній роботі загальноосвітньої школи (друга половина XX ст.), (13.00.01 - загальна педагогіка та історія педагогіки).***

Анотація: цілісно досліджено розвиток проблеми естетичного виховання у позакласній виховній роботі загальноосвітньої школи (друга половина XX ст.); розкрито витоки проблеми естетичного виховання підлітків у вітчизняній педагогічній думці та передумови її реалізації у шкільній практиці; визначено й обґрунтовано етапи розвитку проблеми естетичного виховання підлітків у загальноосвітній школі України в означених межах (1949 - 1958; 1958 - 1979; 1979 - 1991; 1991 - 2000); узагальнено досвід (зміст, форми, методи, засоби естетичного виховання підлітків у позакласній виховній роботі означеного періоду та здійснено актуалізацію їх у контексті реформування загальноосвітньої середньої школи в сучасних умовах.

14. ***Мочан Т. М., 2011 р., Естетичне виховання учнівської молоді в полікультурному середовищі на Закарпатті (1919 - 1939 рр.), (13.00.01 - загальна педагогіка та історія педагогіки).***

Анотація: здійснено ретроспективний аналіз розвитку естетичного виховання учнівської молоді, обґрунтовано етапи становлення і розвитку естетичного виховання в українській педагогічній думці Закарпаття міжвоєнного періоду, кожен з яких відображає генезу поняття “естетичне виховання” і позначений відповідними тенденціями; виокремлено форми (виставки, гуртки, концерти, екскурсії, імпрези та ін.), методи (інсценізація, ілюстрування, декламування, імітація та ін.), засоби (музика, спів, природа, праця та ін.), провідні чинники естетичного виховання (соціально-економічний, суспільно-політичний), які виявляють їх національну приналежність; обґрунтовано можливості використання історичного досвіду естетичного виховання учнівської молоді в сучасних умовах.

15. ***Яким Ю. В., 2012 р., Виховання дітей-сиріт у польській педагогіці міжвоєнного періоду, (13.00.01 - загальна педагогіка та історія педагогіки).***

Анотація: цілісно проаналізовано проблему виховання дітей-сиріт у польській педагогіці міжвоєнного періоду; на основі зіставного аналізу конкретизовано основні дефініції дослідження в українській і польській педагогічній науці; обґрунтовано передумови розвитку ідеї виховання дітей-сиріт й теоретико-методичні засади виховання дітей-сиріт у творчому доробку польських педагогів міжвоєнного періоду; узагальнено внесок польських педагогів у розвиток інституційних форм виховання-дітей сиріт у Польщі упродовж 1918 -

1939 рр.; окреслено актуальність ідей польських педагогів щодо виховання дітей-сиріт для українського соціуму.

16. ***Савчин Г. М., 2012 р., Педагогічні погляди та культурно-освітня діяльність Івана Филипчака, (13.00.01 - загальна педагогіка та історія педагогіки).***

Анотація: Вивчено та проаналізовано педагогічні погляди та культурно-освітню діяльність І. Филипчака; визначено основні чинники формування його особистості як педагогічної персоналії; з'ясовано провідні напрями його діяльності (педагогічний, літературно-публіцистичний, науково-дослідницький, громадсько-просвітницький та журналістський), а також внесок у дослідження історії шкільництва Галичини. Доведена актуальність педагогічних ідей просвітника та необхідність їхньої практичної реалізації для становлення й розвитку сучасної української освіти.

17. ***Погоріла А. І., 2013., «Формування творчої особистості старшокласників у історії вітчизняної школи другої половини XX століття», (13.00.01 - загальна педагогіка та історія педагогіки).***

Анотація: у дисертації систематизовано та узагальнено особливості формування творчої особистості старшокласників у вітчизняній школі впродовж другої половини XX ст.; обґрунтовано етапи становлення і розвитку проблеми формування творчої особистості старшокласників у навчально-виховному процесі вітчизняної школи, кожен з яких характеризується певними тенденціями; здійснено ретроспективний аналіз змісту навчально-виховної роботи зі старшокласниками у досліджуваній період; уточнено педагогічний інструментарій формування творчої особистості старшокласників; визначено педагогічні умови і на цій основі змодельовано систему формування творчої особистості старшокласників в умовах сучасної загальноосвітньої школи.

18. ***Кобрій О.М., 2013 р. «Теоретико-методологічні засади Формування змісту педагогічних дисциплін у вищих навчальних закладах України (друга половина XX – початок XXI ст.)» (13.00.01 - загальна педагогіка та історія педагогіки, докт. пед. наук).***

Анотація: у дослідженні на основі ретроспективного аналізу досвіду українських та зарубіжних педагогів у формуванні змісту педагогічних дисциплін з'ясовані теоретико-методологічні засади організації цього процесу у ВНЗ України протягом другої половини XX – початку XXI ст., обґрунтовано стратегічні орієнтири щодо визначення змісту педагогічних дисциплін та концептуальні характеристики його формування у практиці ВНЗ України окресленого періоду.

19. ***Винарчик М.П., 2014 р. «Розвиток білінгвальної освіти у середніх навчальних закладах Франції (70-ті роки XX – початок XXI століття)», (13.00.01 - загальна педагогіка та історія педагогіки).***

Анотація: дисертаційній роботі досліджено становлення і розвитку білінгвальної освіти у середніх навчальних закладах Франції (70-ті рр. XX - початок XXI ст.). Висвітлено міжкультурний аспект білінгвальної освіти; з'ясовано історичні і соціальні передумови становлення білінгвальної освіти у Франції, виокремлено періоди розвитку білінгвальної освіти у середніх навчальних закладах Франції. Проаналізовано основні тенденції розвитку білінгвальної освіти у середніх навчальних закладах Франції. Акцентовано увагу на ролі фахівця білінгвального навчально-виховного процесу, визначено суть моніторингу якості білінгвальної освіти. Проведено зіставний аналіз розвитку білінгвальної освіти у Франції та

Україні на сучасному етапі, а також обґрунтовано можливості творчого використання в Україні позитивних ідей французького досвіду білінгвальної освіти.

20. Околович О. В., 2014 р. «Підготовка вчителя іноземної мови у вищих педагогічних навчальних закладах України (друга половина XX – початок XXI століття)» (13.00.01 – загальна педагогіка та історія педагогіки).

Анотація: у дисертації теоретично узагальнено наукову проблему становлення підготовки вчителів іноземної мови упродовж другої половини XX – початку XXI ст. і запропоновано її системне розв’язання, що уможливило удосконалення змісту підготовки фахівців та реформування сучасної української педагогічної освіти на основі здобутків минулого. Проведення ретроспективного аналізу підготовки вчителів іноземної мови упродовж другої половини XX – початку XXI ст.

21. Дзюбинська Х. А., 2015 р. «Опіка і виховання дітей-сиріт у діяльності благодійних товариств Польщі (XIX – початок XX ст.)» (13.00.01 – загальна педагогіка та історія педагогіки).

Анотація: у дисертації цілісно проаналізовано проблеми опіки й виховання дітей-сиріт у діяльності благодійних товариств Польщі упродовж XIX – початку XX ст.; висвітлено передумови їх виникнення, громадсько-педагогічні ініціативи у сфері опіки над сиротами; визначено етапи розвитку теорії і практики опіки і виховання у діяльності благодійних товариств у Польщі й охарактеризовано тенденції; розкрито зміст виховання, основні напрями діяльності товариств, педагогічний інструментарій виховання дітей-сиріт; обґрунтовано інституційні форми опікунсько-виховної діяльності; здійснено актуалізацію історичного досвіду діяльності благодійних товариств у контексті сучасних проблем опіки та виховання дітей-сиріт у Польщі та Україні.

22. Свйонтик О. О., 2019 р. «Читанка як засіб формування відповідальності в учнів початкової школи (друга половина XX – початок XXI століття)», (13.00.01 – загальна педагогіка та історія педагогіки).

Анотація: у дисертації цілісно досліджено зміст читанок щодо формування відповідальності в учнів початкової школи (друга половина XX – початок XXI ст.); обґрунтовано періодизацію змістового наповнення читанок як засобу формування відповідальності у молодших школярів. Висвітлено зміст читанок у формуванні відповідального ставлення до трудової, пізнавальної, суспільно корисної діяльності, а також відповідальності як інтегрованої якості дітей молодшого шкільного віку. Розроблено і впроваджено в освітній процес підготовки майбутніх учителів авторську програму «Читанка як засіб формування відповідальності в учнів початкової школи: історія і сучасність» і хрестоматію «Виховуємо відповідальність (за творами В. Сухомлинського)».

23. Могорита В. М., 2019 р. «Трансформація змісту шкільних підручників з історії для загальноосвітніх навчальних закладів України (1991–2017 рр.)», (13.00.01 – загальна педагогіка та історія педагогіки).

Анотація: у дисертації здійснено системний історико-педагогічний аналіз трансформаційних змін у змісті шкільних підручників з історії для закладів загальної середньої освіти України (1991–2017), обґрунтовано тенденції, етапи формування їх змісту та виявлено еволюційний характер таких змін; розкрито виховний потенціал змісту шкільних підручників з історії, їх компоненти та можливості використання в організації освітнього процесу; охарактеризовано результати моніторингу змісту шкільних підручників з історії

педагогічними працівниками України. Розроблено і впроваджено в освітній процес підготовки майбутніх учителів авторську програму «Шкільний підручник з історії як засіб формування особистості учня в Україні (1991–2017 рр.)».

24. Мажець Б. Х., 2019 р. «Модернізація дошкільної освіти у Польщі (1989–2017 рр.)», (13.00.01 – загальна педагогіка та історія педагогіки, доктор пед. наук).

Анотація: У дисертації цілісно та системно обґрунтовано й узагальнено проблему модернізації дошкільної освіти у Польщі в 1989–2017 рр.; проаналізовано теоретико-методологічні та програмні основи дошкільної освіти з урахуванням суспільно-політичних умов кінця ХХ – початку ХХІ ст.; реконструйовано процес дошкільної освіти у визначених хронологічних рамках як цілісний, безперервний, змінний та соціально-детермінований, що загалом дало нові педагогічні знання. Розкрито сутність, характерні тенденції, визначено їхні позитивні і негативні сторони. Охарактеризовано глобалізаційні, економічні, інституційні, прагматичні та освітні детермінанти. Розроблено авторську періодизацію проблеми модернізації дошкільної освіти у Польщі упродовж 1989–2017 рр.; обґрунтовано зміни у нормативно-правових засадах функціонування закладів дошкільної освіти Польщі, зміни в організації та управлінні ними.

Доробок наукової школи. Обґрунтовано внесок українських педагогів ХІХ – ХХ ст. у розробку теоретичних засад національного виховання, виявлено тенденції та особливості цього процесу. Розкрито зміст, форми, методи і чинники виховання української молоді, проаналізовано і здійснено класифікацію видів позаурочної діяльності школярів, досліджено навчально-виховну роботу з обдарованою молоддю у вищих педагогічних закладах України другої половини ХХ ст. – початку ХХІ ст. Розроблені та апробовані педагогічні технології вітчизняних і зарубіжних авторів успішно використовуються у прикладних наукових дослідженнях у галузі історії педагогіки, у педагогічному процесі різних типів навчальних закладів.

Співпраця з навчальними закладами України. Кафедра загальної педагогіки та дошкільної освіти співпрацює з Ужгородським національним університетом, Педагогічним інститутом Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. Основний напрямок наукових розробок проходить у визначені цінностей української освіти й виховання у контексті європейського освітнього простору. Результатом наукового співробітництва виступає участь у Всеукраїнських та Міжнародних конференціях.

У рамках співробітництва з закордонними організаціями налагоджено контакти з Брестським державним університетом ім. О.С.Пушкіна (Білорусія), що виявилось в участі представників наукової школи у Міжнародних науково-практичних конференціях – «Сравнительная педагогика в условиях международного сотрудничества и европейской интеграции», статті у збірниках; з Університетом Марії Кюрі-Склодовської у м. Люблін (Польща) – у засіданнях Наукової Ради Інституту педагогіки, в організації і проведенні конференцій – «Wychowanie w teorii i praktyce», – «Pochylmy się nad dzieckiem – Idea i dzieło Janusza Korczaka», а також участь науковців вищих навчальних закладів Польщі, Білорусії та Австрії у науково-практичних конференціях, стажуваннях на базі Дрогобицького державного університету імені Івана Франка, підготовка спільних збірників наукових праць – «Europejska wspólna przestrzeń edukacyjna a przeobrażenia oświatowe w Polsce i na Ukrainie (1989 – 2006) : Nadzieje i zagrożenie» / pod red. M. Chepil i R. Kuchy, – «Opieka i wychowanie dzieci : historia i współczesność / pod red. M. Chepil) та ін.

Представники наукової школи: (прізвища науковців подано згідно абетки.)

**Бенца (Пилип)
Оксана Іванівна,**

*кандидат педагогічних наук,
вчитель першої категорії,
вчитель початкових класів ЗОШ - II
ступенів с. Велика Копаня
Закарпатської обл.*

Напрями наукових досліджень: дослідження проблем навчання та виховання учнів молодшого шкільного віку, зміст громадянського виховання учнів, краєзнавство та його роль у формуванні особистості.

Основні праці: За час педагогічної діяльності опубліковано понад 22 наукові праці, зокрема:

1. **Бенца О.І.** Громадянське виховання учнівської молоді в спадщині діячів освіти Закарпаття (1919 - 1939 рр.) : монографія / Оксана Бенца; за ред. М.М. Чепіль. - Дрогобич : Коло, 2004. - 232 с.
2. **Бенца О.І.** Основи педагогіки : тексти лекцій для студ. заочн. форми навч. - Дрогобич : Ред.-вид. відділ ДДПУ імені Івана Франка, 2008 - 206 с.
3. **Бенца О.І.** Позашкільна освіта як чинник громадянського виховання в Закарпатті (1919 - 1939 рр.) / Оксана Бенца // Науковий вісник Ужгородського національного університету : Серія : Педагогіка. Соціальна робота. - 2008. - № 17. - С. 41 - 44.

**Брода (Кобрій)
Мар'яна Володимирівна**

*кандидат педагогічних наук
доцент кафедри практики
англійської мови
ДДПУ ім. І. Франка*

Напрями наукових досліджень: дослідження та обґрунтування проблеми організації самостійної роботи під час вивчення англійської мови.

Основні праці: є автором понад 80 друкованих праць, у яких висвітлено основні наукові положення її досліджень, зокрема:

1. **Брода М. В.** Тенденції організації самостійної роботи студентів з англійської мови / М. В. Брода. // Науковий вісник Донбасу. - 2013. - № 4.
2. **Кобрій О., М. Брода.** Розвиток ідеї демократизації змісту педагогічної освіти вчителя впродовж другої половини ХХ ст. / Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Педагогіка. Соціальна робота. - 2014. - Вип. 30. - С. 57-60.
3. **Брода М.** Чинники впровадження сучасних інформаційних технологій у підготовці вчителя англійської мови. Людинознавчі студії. Педагогіка. - 2016. - Вип. 3. - С. 43-51.

**Винарчик
Марія Петрівна**

*кандидат педагогічних наук
доцент кафедри романської
філології та компаративістики
інститутський керівник практикою
ДДПУ ім. І. Франка*

Напрями наукових досліджень: дослідження та обґрунтування проблеми професійної підготовки педагога у системі білінгвальної освіти Франції, формування лінгвокраїнознавчої та соціокультурної компетенції школярів, полікультурне виховання в умовах білінгвізму.

Основні праці: Автор понад 100 наукових та навчально-методичних праць.

1. **Винарчик М. П.** Педагогічна практика / М. П. Винарчик. – Дрогобич: Редакційно-видавничий відділ ДДПУ ім. І. Франка, 2016. – 128 с.
2. **Vynarchyk M.** Pluralisme et francophonie selon les concepts développés / M. Vynarchyk, U. Pankiv // Молодий вчений. – 2017. – № 4.3 (44.3). – С. 33–37.
3. **Винарчик М. П.** Теоретична фонетика французької мови: методичні рекомендації / М. П. Винарчик. – Дрогобич: Редакційно-видавничий відділ ДДПУ ім. І. Франка, 2018. – 46 с.

**Вишнівський
Роман Йосипович,**

*кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри практики англійської мови
ДДПУ ім. І. Франка*

Напрями наукових досліджень: педагогічні ідеї Івана Франка, проблеми навчання іноземної мови на сучасному етапі, роль учителя іноземної мови у навчанні, вихованні та розвитку учнів, виховання громадянськості на заняттях з іноземної мови.

Основні праці: Автор понад 100 наукових та навчально-методичних праць.

1. **Вишнівський Р.Й.** До питання про актуальність педагогічних ідей І. Франка для розвитку сучасної української школи / Роман Вишнівський // Молодь і ринок: Щомісячний науково-педагогічний журнал. – Дрогобич: ДДПУ, 2016. – № 4 (135). – С. 62 – 67.
2. **Вишнівський Р.Й.** Новітні спортивні англіцизми у мові українських електронних ЗМІ / Р.Й. Вишнівський // Молодий вчений. – 2017. – № 4.3 (44.3). – С. 41 – 44
3. **Вишнівський Р.** Практика усного та писемного мовлення: тренувальні вправи для організації самостійної роботи студентів з теми “Сучасне життя. Кіно, телебачення, книги”: навчально-методичний посібник / Роман Вишнівський, Галина Дучимінська, Ірина Харкавців, Леся Терлецька. – Дрогобич: Видавничий відділ Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка, 2018. – 198 с.

**Возняк (Ревть)
Алла Борисівна**

*кандидат педагогічних наук
доцент кафедри соціальної педагогіки
та корекційної освіти
ДДПУ ім. І. Франка*

Напрями наукових досліджень: дослідження та обґрунтування проблеми професійної підготовки соціального педагога у системі університетської педагогічної освіти до формування творчої особистості школяра та готовності роботи з обдарованими дітьми.

Основні праці: Наукові пошуки знайшли відображення у понад 100 публікаціях:

1. **Czepil M., Karpenko O., Revt A., Istomina K.** Formation of students' ethnic tolerance in institutions of higher education. *Advanced Education*. 2019. № 12. P. 114–119. doi: <https://doi.org/10.20535/2410-8286.168675> (Web of Science: Emerging Sources Citation Index)
2. **Ревть А.** Технологія соціально-педагогічного супроводу дитини з функціональними обмеженнями у межах компетенції загальноосвітньої школи / А. Ревть // Молодь і ринок. - 2016. - № 9. - С. 49-53.
3. **Ревть А.** Освітні орієнтації дорослих людей / А. Ревть // Людинознавчі студії. Педагогіка. - 2017. - Вип. 5. - С. 164–171.

**Гуменюк
Галина Михайлівна,**

*кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри туризму і краєзнавства
Інституту туризму Прикарпатського національного
університету імені Василя Стефаника*

Напрями наукових досліджень: педагогічні засади формування культури дітей та молоді засобами краєзнавства упродовж другої половини XIX - XX ст., роль і місце краєзнавства у змісті шкільної освіти, у діяльності культурно-освітніх товариств і організацій, у навчально-виховному процесі вищої школи.

Основні праці: понад 100 публікацій:

1. **Гуменюк Г.М.** Організація туристичних подорожей. Навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ. 2014. - 368 с.
2. **Гуменюк Г.М.** Народні художні промисли Гуцульщини як важливий чинник економічного розвитку. / Г.М.Гуменюк. Карпатський край. - Івано-Франківськ. 2014.-С 205-214.
3. **Гуменюк Г., Будник У.** Значення сакральних пам'яток Опілля у розвитку ностальгічного туризму / Галина Гуменюк, Уляна Будник // Гірська школа Українських Карпат. – 2016. – № 14. – С. 212-214.

**Дудник (Яжик)
Надія Зеновіївна,**

*кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри загальної педагогіки
та дошкільної освіти, заступник
декана соціально-гуманітарного
факультету ДДПУ ім. І. Франка*

Напрями наукових досліджень: організація навчально-виховного процесу у системі університетської педагогічної освіти на сучасному етапі; використання нових методик навчання у підготовці вчителів; розробка технологій формування творчого стилю педагогічної діяльності на різних освітньо-кваліфікаційних рівнях.

Основні праці: є автором понад 100 друкованих праць:

1. **Чепіль М. М., Дудник Н. З.** Педагогіка Марії Монтесорі : навч. посіб. /; Дрогоб. держ. пед. ун-т ім. І. Франка. - Київ : Слово, 2017. - 271 с.
2. **Дудник Н.** Роль педагогічної практики у формуванні професійних компетентностей майбутнього вчителя / Н. Дудник // Проблеми підготовки сучасного вчителя. - 2017. - Вип. 16. - С. 129-135.
3. **Дудник Н.** Коуч-технологія як засіб формування професійно-етичної компетентності майбутніх менеджерів освіти / Н. Дудник // Проблеми підготовки сучасного вчителя. - 2018. - Вип. 17. - С. 175-181.

**Іваніків (Харів)
Наталя Миколаївна**

*кандидат педагогічних наук, викладач
кафедри здоров'я людини
ДДПУ ім. І. Франка*

Напрями наукових досліджень: історія розвитку початкової школи в Україні (20 - 30-ті роки ХХ століття), реалізація принципу краєзнавства у навчальних планах і програмах, підручниках та посібниках для початкової школи; форми і методи урочної й позаурочної роботи з молодшими школярами.

Основні праці: автор понад 80 друкованих праць

1. **Іваніків Н.М.** Вплив просвітницько-спортивних організацій на формування повноцінної, здорової особистості // Молодь і ринок: Щомісячний науково-педагогічний журнал, 2015. – № 9 (128). – С. 105 – 108.

2. **Іваніків Н.М.** Вплив просвітницько-спортивних організацій на формування повноцінної, здорової особистості // Молодь і ринок: Щомісячний науково-педагогічний журнал, 2015. – № 9 (128). – С. 105 – 108.

3. **Іваніків Н.М.** Основи фізичної реабілітації: методичні рекомендації до проведення семінарських занять // Навчальний посібник. – Дрогобич: Ред.-вид. відділ ДДПУ імені Івана Франка, 2016. – 48 с.

**Карпенко (Чепіль)
Ореста Євгенівна,**

*доктор педагогічних наук, доцент,
кафедри соціальної педагогіки та корекційної освіти
ДДПУ імені Івана Франка*

Напрями наукових досліджень: історія виховання в країнах німецькомовного простору, соціально-педагогічні аспекти виховної роботи з дітьми та молоддю, іноземна мова в країнах Європейського Союзу.

Основні праці: наукові пошуки знайшли відображення у понад 200 публікаціях, зокрема:

1. **Карпенко О.** Опіка над дітьми у Польщі: історико-педагогічний аспект : монографія. – Дрогобич : Ред.-вид. відділ ДДПУ імені Івана Франка, 2017. – 658 с.

2. **Карпенко О., Буклов Ю.** Національно-патріотичне виховання учнівської молоді у позаурочний час (1991–2018 рр.) : монографія. Дрогобич: Коло, 2019. 192 с. (11,16 др. арк.) (авт. внесок: 100 с./ **6,0** др. арк.) ISBN 978-617-642-455-0

3. **Карпенко О., Яців О.** Педагогічні ідеї Миколи Шлемкевича (1894–1966 рр.) : монографія. Дрогобич: Посвіт, 2019. 232 с. 13,5 д.а. (авт. внесок: 132 с./ **7,5 др.арк.**) ISBN 978-617-7835-06-5

**Кобрій (Магаль)
Ольга Миколаївна,**

*доктор педагогічних наук, професор
кафедри загальної педагогіки та дошкільної
освіти ДДПУ ім. І. Франка*

Напрями наукових досліджень: філософські аспекти виховання; гуманізація та демократизація української системи виховання; теоретико-методологічні засади формування змісту педагогічних дисциплін у вищих навчальних закладах України (друга половина ХХ - початок ХХІ ст.).

Основні праці: науковий доробок відображено у понад 200 публікацій:

1. **Кобрій О.,** Ренчка Г. Педагогічні умови досягнення самовизначення та самореалізації особистості. *Молодь і ринок*. 2019. № 2 (169). С. 31–35.
2. **Кобрій О.,** Яців О. Педагогічні умови становлення світогляду молодих людей у творчій спадщині М. Шлемкевича. *Людинознавчі студії. Серія «Педагогіка»*. № 9/41/ 2019 С. 38-49.
3. **Кобрій О.** Психолого-педагогічні засади організації навчання і виховання у закладах вищої освіти України. *Українська освіта в умовах інтегрування в європейський простір* : зб. наук. праць / за рад. О.Карпенко. Дрогобич, 2019. С. 112–120.

**Кузан
Надія Іванівна,**

*кандидат педагогічних наук, доцент
кафедри технологічної та професійної освіти,
заслужений майстер народної творчості України,
керівник творчої лабораторії „Мистецька Бойківщина”
ДДПУ ім. І. Франка*

Напрями наукових досліджень: традиції декоративно-ужиткового мистецтва у художньо-трудовій підготовці майбутніх учителів, теоретичні та організаційно-методичні засади художньо-трудової підготовки майбутніх учителів, трудове виховання учнів.

Основні праці: автор понад 100 друкованих праць, у тому числі:

1. **Кузан Н.І.** Формування позитивного ставлення до праці в підлітків // Науковий вісник Ужгородського національного університету: Серія “Педагогіка. Соціальна робота”. – Вип. 26. – Ужгород: УжНУ “Говерла”. – 2013. – С. 96–99.
2. **Кузан Н.І. Гром Г.Л.** Історія костюма: методичні матеріали до семінарських занять та самостійної роботи студентів. – Дрогобич: РВВ ДДПУ ім. І. Франка, 2014. – 132 с.
3. **Кузан Н.І.** Народная игрушка как средство воспитания у детей позитивного отношения к трудовым традициям // материалы XLV междунар. науч.-практ. конф. “Личность, семья и общество: вопросы педагогики и психологии”. – Новосибирск: Изд. «СибАК». – 2014. – № 10 (45). – С. 87–92.

КУХА РИШАРД,
*професор звичайний,
доктор габілітований,
Суспільна академія наук у м. Лодзь*

Напрями наукових досліджень: проблем виховання дітей та молоді у Східній та Західній Галичині, польсько-українських взаємин у галузі шкільництва, інтеграції освіти Польщі та України в європейський освітній простір.

Основні праці: більше 200 позицій.

1. Europejska wspólna przestrzeń edukacyjna a przeobrażenia oświatowe w Polsce i na Ukrainie 1989 - 2006 : Nadzieje i zagrożenia / Pod red. M. Chępil i R. Kuchy. - Lublin : Oddział Red.-Wyd. Państwowego Uniwersytetu Pedagogicznego im. Iwana Franki w Drohobycz, 2007. - 498 s.
2. Pedagogiczna oświata na Ukrainie i w Polsce: realia i perspektywy : Praca zbiorowa / Pod red. D. Herciuka i R. Kuchy. - Lviv - Lwow, 2008. - 347 s. + 1 nlb.
3. Rodzina jako nosnik tradycji narodowych, religijnych i patriotycznych : Praca zbiorowa / Pod red. H. Bednarskiego i R. Kuchy. - Lowicz - Ryki, 2009. - 343 s. + 1 nlb.

**Левицька
Людмила Ярославівна**

*кандидат педагогічних наук, доцент
кафедри практики німецької мови
ДДПУ ім. І. Франка*

Напрями наукових досліджень: історія освіти і виховання, виховна робота. підготовки педагога до виховної роботи, навчання іноземної мови.

Основні праці: автор понад 70 публікацій, зокрема:

1. **Левицька Л.Я.** Проблема виховання характеру у зарубіжній педагогічній науці кінця XIX - початку XX ст. // Вісник факультету романо-германської філології : зб. праць молодих науковців / За редакцією В.П. Кеміня. - Вип. 6. - Дрогобич : Ред.-вид. відділ ДДПУ імені Івана Франка, 2010. - С. 92 - 101.
2. **Левицька Л. В.** Окремі аспекти психологічної готовності до професійної діяльності фахівців соціономічних професій / Л. В. Левицька, Т. Є. Поворознюк // Збірник наукових праць Хмельницького інституту соціальних технологій Університету "Україна". - 2015. - № 11. - С. 119-122.
3. **Левицька Л.** Жанрові та стильові особливості романтичної казки Людвіга Тіка «Білявий Екберт» (1797). «Молодий вчений» Вип. № 3.1 (55.1) • березень, 2018 р. С. 85–88.

**Мажец
Божена Хелена**

*доктор педагогічних наук,
ад'юнкт Вищої банківської школи у Познані*

Напрями наукових досліджень: новаторські тенденції в дошкільній педагогіці, протидія дискримінації в дошкільних навчальних закладах Польщі, професійний розвиток педагогів дошкільних закладів Польщі.

Основні праці: автор понад 200 публікацій, зокрема:

1. **Мажец Б.** Теорія і практика дошкільної освіти у Польщі (1989–2017 pp.): монографія. Дрогобич: Ред.-вид. відділ ДДПУ ім. Івана Франка, 2018. 464 с.

2. **Chepil M., Marzec B., Borda M.** Multimedia in pre-school education. Konteksty Pedagogiczne. 2018. Nr 2 (11). S. 11–23.

3. **Marzec B., Borda M.** Zmiany w polskim systemie oświaty w kontekście funkcjonowania nadzoru pedagogicznego. Zeszyty Formacji Katechetów. Lublin, 2019. Nr 2 (74). S. 101–112.

**Могорита
Віктор Михайлович**

*кандидат педагогічних наук,
викладач суспільних дисциплін
Міжгірського медичного коледжу*

Напрями наукових досліджень: трансформація система підручникотворення для закладів загальної середньої освіти в роки незалежності; потенціал шкільного підручника в організації освітнього процесу; методика навчання історії у закладах загальної середньої освіти

Основні праці: автор понад 70 наукових та методичних публікацій:

1. **Могорита В.** Дидактичні можливості сучасного шкільного підручника історії в організації процесу навчання. Людинознавчі студії: зб. наук. праць ДДПУ імені Івана Франка. Серія «Педагогіка». Дрогобич, 2018. Вип. 6/38. С. 244–254. doi: 10.24919/2313-2094.6/38.121485.

2. **Могорита В.** Особливості методичного апарату підручника історії для класів з поглибленим вивченням предмета (8 клас). Проблеми сучасного підручника. Київ, 2018. Вип. 20. С. 239–249.

3. **Могорита В.** Тенденції українського підручникотворення на прикладі підручника історії для 6 класу закладів загальної середньої освіти. Педагогічна освіта: теорія і практика. Кам'янець-Подільський, 2018. Вип. 24 (1-2018). Ч. 1. С. 175–180.

**Мочан (Цибар)
Тетяна Михайлівна**

*кандидат педагогічних наук, доцент
кафедри педагогіки і методики початкової освіти
Мукачівського державного університету*

Напрями наукових досліджень: теорія і методика виховної роботи, історією освіти і виховання, художньо-естетичне виховання.

Основні праці: автор понад 50 друкованих праць, зокрема,

1. Чепіль М.М., **Цибар Т.М.** Естетичне виховання учнівської молоді на Закарпатті (1919 - 1939 рр.) : монографія. / Марія Чепіль, Тетяна Цибар. - Дрогобич : Ред.- вид. відділ ДДПУ імені Івана Франка, 2007. - 262 с.

2. **Мочан Т.М.** Естетичне виховання підлітків у полі культурному просторі : історія, теорія, практика : навч.-метод. посібник - Мукачєво : Видавництво "Карпатська вежа", 2011. - 56 с.

3. **Мочан Т.М.** Місце естетичного виховання учнів у педагогічній концепції О. Духновича / Тетяна Мочан // Науковий вісник Чернівецького університету. Педагогіка та психологія : зб. наук. пр. - Чернівці : Рута, 2011. - Вип. 246. - С. 201 - 205.

**Околович (Яровець)
Ганна Остапівна,**

Напрями наукових досліджень: дослідження та обґрунтування організації виховної роботи у системі університетської педагогічної освіти, зокрема, етнопедагогічні та етнопсихологічні засади виховання української молоді, впровадження нових методик навчання з формування національної самосвідомості учнівської та студентської молоді.

Основні праці: є автором близько 30 наукових праць.

1. **Околович Г.О.** Народні уявлення про розумове виховання дітей / Ганна Околович Формування творчої особистості : проблеми і дослідження : зб. наук. праць. - Кам'янець-Подільський : Ін-т післядипломної пед. освіти. - 2009 - Вип. 47. - С. 129 - 137.

2. **Околович Г.О.** Гуманістичні ідеї педагогічних поглядів Януша Корчака / Ганна Околович // Опіка і виховання дітей. Історія і сучасність : зб. наук. праць / за ред. М. Чепіль. - Дрогобич : Ред.-вид. відділ ДДПУ імені Івана Франка, 2010. - С. 71 - 79.

3. **Околович Г.О.** Моральність у контексті відродження духовності / Ганна Околович // Вісник соціально-гуманітарного факультету : зб. наук. пр. - Дрогобич : Ред.-вид. відділ ДДПУ імені Івана Франка, 2009. - Вип. 2. - С. 204 - 208.

**Околович
Олександр Володимирович,**

*кандидат педагогічних наук, старший викладач
кафедри практики німецької мови
ДДПУ ім. І. Франка*

Напрями наукових досліджень: підготовка вчителя іноземної мови у вищих педагогічних навчальних закладах України (друга половина XX - початок XXI ст.)”

Основні праці: автор понад 50 публікацій.

1. **Околович О.** Вишинський В., Дорофтей О. Практичний курс другої іноземної мови: тексти та завдання для домашнього читання: навчально-методичний посібник [для студентів галузі знань 0203 «Гуманітарні науки», напряму підготовки 6.020303 Філологія (переклад: англійська та німецька мови)] / Дорофтей Орест, Вишинський Володимир, Околович Олександр. – Дрогобич: Видавничий відділ Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка, 2015. – 144 с.

2. **Околович О.В.** Околович О.В. Застосування інформаційних технологій при підготовці вчителя іноземної мови у контексті інтеграції до європейського освітнього простору / О.В. Околович // Науково-педагогічний журнал. – Умань: Видавець та виготовлювач ФОП Жовтий О.О., 2015. – № 3 (25). – С. 85-92.

3. **Околович О.В.** Околович О.В. Підготовка вчителя іноземної мови у контексті європейського освітнього простору / О.В. Околович // Україна в гуманітарних і соціально-економічних вимірах: Матеріали II Всеукраїнської наукової конференції (Дніпро, 24-25 березня 2017 р.). – Дніпро: СПД «Охотнік», 2017. – Ч. 2. – С. 94–100.

**Паласевич
Ірина Львівна,**

*кандидат педагогічних наук, доцент кафедри
загальної педагогіки та дошкільної освіти
ДДПУ ім. І. Франка*

Напрями наукових досліджень: естетичне виховання підлітків у позакласній виховній роботі загальноосвітньої школи, навчання та виховання дітей різновікових груп.

Основні праці: за час науково-педагогічної діяльності опублікувала понад 80 праць.

1. **Паласевич І.,** Береза С. Content and means of teenagers' aesthetic education during extra-curricular activities. *Людинознавчі студії*: зб. наук. пр. Дрогобич : Ред.-вид. відділ ДДПУ імені Івана Франка, 2019. Вип. 9/41. С. 177 – 188. (DOI: <https://doi.org/10.24919/2413-2039.9/41.175706>)
2. **Паласевич І.** Засоби формування художньо-естетичної компетентності старших дошкільників. *Молодь і ринок*. 2018. № 10 (165). С. 35 – 40. (DOI: <https://doi.org/10.24919/23084634.2018.1469890>). ICV 2018: 80.20
3. **Паласевич І.** Розвиток зв'язного мовлення старших дошкільників засобом сюжетних картин. *Молодь і ринок*. 2019. № 3 (170). С. 60 – 65. (DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2019.166139>). ICV 2018: 80.20

**Погоріла (Піцикевич)
Анна Ігорівна**

**кандидат педагогічних наук, доцент
кафедри практики англійської мови
ДДПУ ім. І. Франка**

Напрями наукових досліджень: формування творчої особистості старшокласників у історії вітчизняної школи другої половини ХХ століття

Основні праці: автор понад 70 наукових праць.

1. **Піцикевич А.І.** В. Сухомлинський про самовиховання як чинник розвитку творчої особистості старшокласника / Анна Піцикевич // Молодь і ринок. - № 7 (54) липень, 2009. - С. 137 - 140.

2. **Погоріла А.І.** Проблеми формування творчої особистості старшокласників (кін. ХХ – поч. ХХІ ст.) / А.І. Погоріла // Наукові дослідження 2011 : матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції з філософських, філологічних, юридичних та педагогічних наук. – м. Горлівка, 2011. – Вип. 2. – С. 141 – 145.

3. **Pohorila A.** The role of the teacher in the formation of senior pupils, creative personality (1950 – 1980) / Anna Pohorila // Wychowawcza rola szkoły / pod red. J.Kireńki. – Lublin : Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, 2012. – S. 363 – 374.

**Прокопів
Любов Миколаївна,**

**кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри педагогіки
Прикарпатський національний університет
імені Василя Стефаника**

Напрями наукових досліджень: історія виховання, навчально-виховна робота зі студентами у вищих педагогічних закладах України, інформаційні технології навчання.

Основні праці: автор понад 100 наукових праць.

1. **Прокопів Л.** Динаміка розвитку сільських малочисельних шкіл гірського регіону Івано-Франківщини (2000-2016 рр.). Гірська школа Українських Карпат. - 2017. - № 16. С. 160-165.

2. **Прокопів Л.** Особливості підтримки й функціонування малих шкіл Польщі. Людинознавчі студії. Педагогіка. - 2017. - Вип. 5. - С. 145–155.

3. **Прокопів Л. М., Довбенко С. Ю.** Особливості впровадження педагогіки партнерства в карпатському освітньому просторі. Український педагогічний журнал. - 2019. - № 1. - С. 118-128.

**Процишин
Наталія Андріївна,**

*викладач кафедри іноземних мов
Прикарпатського національного
університету імені Василя Стефаника,*

Напрями наукових досліджень: підготовка наукових кадрів у вищих педагогічних закладах України (друга половина XX - початок XXI ст.).

Основні праці: автор понад 40 публікацій.

1. **Процишин Н.М.** Нормативно-правове забезпечення підготовки наукових кадрів у вищих педагогічних закладах України (1946 - 1958 рр.) / Наталія Процишин // Молодь і ринок. - 2012. - №5 (88). - С. 154 - 157.

2. **Ukrainian-English Dictionary. Physiology of Sport.** [Українсько-англійський словник. Фізіологія спорту. Розроблено для студентів факультетів фізичного виховання / упоряд. Н.А. Процишин, І.М. Іванишин]. – Івано-Франківськ: Видавець Кушнір Г.М., 2013. – 78 с.

3. **Practical Course of the English Language. Tourism.** [Практичний Курс Англійської Мови. Туризм. Розроблено для студентів III курсу факультетів фізичного виховання / упоряд. Н.А. Процишин, С.І. Курилюк]. – Івано-Франківськ: Видавець Кушнір Г.М., 2011. – 98 с.

**Розлуцька
Галина Миколаївна**

*доктор педагогічних наук,
доцент кафедри педагогіки
ДВНЗ “УжНУ”*

Напрями наукових досліджень: історія освіти і виховання, зміст початкової освіти в Україні XX - XXI ст., проблеми підготовки педагога у системі університетської педагогічної освіти в умовах євроінтеграції.

Основні праці: автор понад 80 наукових публікацій.

1. **Розлуцька Г.** Особливості вищої освіти у країнах Європейського Союзу / Г. М. Розлуцька // Інноваційна педагогіка. - 2017. - Вип. 2. - С. 11-14.

2. **Розлуцька Г.** Національно-орієнтаційні детермінанти розвитку освіти в умовах мукачівського монастиря на Закарпатті / Г. М. Розлуцька // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Педагогіка. Соціальна робота. - 2018. - Вип. 1. - С. 208-212.

3. **Розлуцька Г.** Роль греко-католицької церкви Закарпаття у формуванні національної самосвідомості українців (1771 – 1867 р.р.) / Г. М. Розлуцька // Науковий вісник Мукачівського державного університету. Серія : Педагогіка та психологія. - 2018. - Вип. 1. - С. 52-55.

**Савчин
Галина Миронівна,**

*кандидат педагогічних наук,
вчитель середньої загальноосвітньої школи
№ 3 м. Трускавець*

Напрями наукових досліджень: історія педагогічної думки в Галичині, навчання та виховання підлітків у школі.

Основні праці: автор понад 50 наукових праць.

1. Чепіль М. М. **Савчин Г.М.** Ідея національно-патріотичного виховання у творчій спадщині Івана Филипчак. Педагогічна освіта: теорія і практика. - 2012. - Вип. 10. - С. 103-108

2. М. М. Чепіль, **Г. М. Савчин.** Педагогічні погляди та культурно-освітня діяльність Івана Филипчак : монографія. - Дрогобич : РВВ ДДПУ ім. І. Франка, 2013. - 283 с. - Бібліогр.: с. 204-232 - укр.

3. **Савчин Г.М.,** Ясеницька Ж., Сучасні технології художньо-творчого розвитку учнів. Молодь і ринок. - 2014. - № 8. - С. 115-120.

**Свйонтик (Дудник) Олександра
Олександрівна,**

*кандидат педагогічних наук,
кафедра загальної педагогіки
та дошкільної освіти
ДДПУ ім. І. Франка*

Напрями наукових досліджень: виховання відповідальності в учнів початкових класів, читанки як засіб виховання молодших школярів, підручникотворення в Україні.

Основні праці: наукові пошуки знайшли відображення у більше ніж 30 публікаціях та 1 хрестоматії, зокрема:

1. **Свйонтик О.** Вимоги до ілюстрування навчальних підручників. *Військова освіта і наука: сьогодення та майбутнє* : тези доповідей XIII міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 24 листопада 2017. Київ, 2017. С. 182–183.

2. **Свйонтик О.** Виховання відповідальності як моральної якості. *Osobowość, społeczeństwo, polityka : materiały VI Międzynar. konfer. nauk.-prakt.* Cz. 1. Lublin, 11–12 marca 2017. Lublin, 2017. S. 120–123.

3. Виховуємо відповідальність (за творами В. Сухомлинського) : хрестоматія / упорядн. Н. З. Дудник, **О. О. Свйонтик.** Дрогобич : Ред.-вид. відділ ДДПУ ім. Івана Франка, 2018. 180 с.

**Стахів (Макух)
Лілія Григорівна,**

*кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри загальної педагогіки
та дошкільної освіти
ДДПУ ім. І. Франка*

Напрями наукових досліджень: історія виховання, зміст навчальної книги як засобу родинного виховання молодших школярів у Західній Україні.

Основні праці: автор більше 80 друкованих праць

1. **Стахів Л.** Розвиток творчого педагогічного потенціалу майбутнього вихователя дошкільного навчального закладу у процесі валео-екологічної професійної підготовки / Л.Стахів, В.Стахів, Р. Кравців // Human health: realities and prospects monographic series. Volume 2. – Health and Environment / Edited by Nadiya Skotna. – Drohobycz : Posvit, 2018. – С. 327 – 342.

2. **Стахів Л.Г.** Науково-методичний аналіз програм для початкової школи. Молодь і ринок. Щомісячний науково-педагогічний журнал / Ред. кол.: Н. Скотна (шеф-редактор), Н. Примаченко (гол. ред.), Ф. Андрушкевич та ін. – 2017. – № 7 (150). – С.52-58

3. **Стахів Л.Г., Особа Т.** Проблема наступності і перспективності дошкільного навчального закладу та початкової школи – шлях до особистісно творчого зростання дитини / Лілія Стахів, Тетяна Особа // Молодь і ринок. Щомісячний науково-педагогічний журнал / Ред. кол.: Н.Скотна (шеф-редактор), Н.Примаченко (гол. ред.), Ф.Андрушкевич та ін. – 2017. – № 8 (151). – С.55-60.

**Федорович
Анна Василівна**

*кандидат педагогічних наук, доцент
кафедри загальної педагогіки та
дошкільної освіти
ДДПУ ім. І. Франка*

Напрями наукових досліджень: використання нових методик навчання у підготовці вчителів; розробка технологій формування творчого стилю педагогічної діяльності на різних освітньо-кваліфікаційних рівнях; порівняльний аналіз змісту підготовки майбутнього вчителя трудового навчання в Україні та зарубіжних країнах.

Основні праці: автор понад 100 наукових публікацій.

1. **Fedorovych A.** Child and childhood in the context of child science (Дитина і дитинство в контексті дитинознавства). *Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska. Sectio J. Paedagogia-Psychologia*. Lublin : Wydawnictwo UMCS, 2019. VOL. XXXII, 1. S. 49 – 60. (ICV 2018: 93.29) <https://journals.umcs.pl/j/article/view/7825/6777>
2. **Fedorovych A.** Axiological dimensions of preschool teacher training in Ukraine (Аксіологічні виміри підготовки фахівців дошкільної освіти в Україні) // *Lubelski Rocznik Pedagogiczny*. Lublin: Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej

[w Lublinie](#), Vol 37, No 4 (2018). z. 3. S. 279–290. (ICV 2018: 73.18) DOI: 10.17951/lrp.2018.37.3.279-290

3. **Федорович А.В.** Українська іграшка як засіб відображення народних знань про дитину на початку XX ст. / А. Федорович // Людинознавчі студії. Педагогіка. - 2018. - Вип. 6. - С. 328–339.

**Фляк
Марія Михайлівна**

*кандидат філософських наук, доцент
кафедри соціальної роботи та
корекційної освіти ДДПУ ім. І. Франка*

Напрями наукових досліджень: етика, християнська етика і мораль, моральне виховання дітей та молоді.

Основні праці: є автором понад 70 публікацій.

1. **Фляк М.М.** Роль знань з професійної етики у соціально-педагогічній діяльності / **М.Фляк** // Психолого-педагогічні проблеми становлення сучасного фахівця / Матеріали міжнар. наук.-практ. конф. : зб. наук. статей. – Харків, 2013. – С. 432 – 437.

2. **Фляк М.М.** Форми та методи соціально-педагогічної роботи в недільній школі релігійної громади. Професійна підготовка педагога в контексті європейських інтеграційних процесів / За ред. Марії Чепіль і Ришарда Бери. – Дрогобич: Редакційно-видавничий відділ ДДПУ. – 2013. – С.94–101.

3. **Фляк М.** Морально-етические основы деятельности социального педагога / М. Фляк // Педагогическое мастерство и педагогические технологии : сборник статей II Междунар. науч.-практ. конф. 27 июня 2014 года ; гл. ред. Широков О.Н. – Чебоксары : ЦНС «Интерактив плюс», 2014. – С. 70 – 73.

**Хить
Руслана Григорівна,**

*аспірант кафедри
загальної педагогіки
та дошкільної освіти
ДДПУ ім. І. Франка*

Здійснює дисертаційне дослідження на тему: “Педагогічні засади підготовки вчителів математики у педагогічних закладах вищої освіти України (друга половина XX – початок XXI століття)” зі спеціальності 011 – освітні, педагогічні науки.

Основні праці:

1. **Хить Р.Г.** Математична освіта: передумови розвитку та організація навчального процесу в закладах вищої освіти України (друга половина XX століття). Humanitarian Balkan Research. 2020. Т. 4. № 1(7). С. 18-22.
2. **Хить Р. Г.** Оновлення професійної підготовки майбутніх учителів математики у закладах вищої освіти в сучасних умовах. Педагогічні науки», випуск LXXX, том 1, м. Херсон. 2017. № 80. с. 204-208.
3. **Хить Р. Г.** Особливості форм і методів навчально-виховної роботи підготовки майбутніх вчителів математики у закладах вищої освіти. Науковий часопис національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова, серія 5, педагогічні науки: реалії та перспективи, м. Київ. 2018. с. 232-237.

ЯКИМ
Юрій Васильович,

*кандидат педагогічних наук,
викладач англійської мови Самбірського
технікуму економіки та інформатики*

Напрями наукових досліджень: виховання дітей-сиріт у європейській педагогічній думці ХХ ст., технології навчання іноземної мови.

Основні праці: автор понад 20 наукових праць.

1. Яким Ю.В. Опіка над дітьми-сиротами в Україні і Польщі / Юрій Яким // Сравнительная педагогика в условиях международного сотрудничества и европейской интеграции : сб. материалов IV междунар. науч. конф., Брест, 12 - 13 ноября 2009 г. : в 2/ Брест. гос. ун-т имени А.С. Пушкина, под. общ. ред. А.Н. Сендер - Брест : БрГУ, 2009. - Ч. 2. - С. 265 - 269.

2. Yakym Y. Education of children-orphans in Polish pedagogical theory and care practice (1918 - 1939) / Y. Yakym // Wychowanie w teorii i praktyce. - Lublin: UMCS, 2010. 112 - 126.

3. Яким Ю.В. Дитинство у виховній системі Януша Корчака / Юрій Яким // Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету ім. К.Д. Ушинського : Зб. наук. праць. - 2010. - Вип. 7 - 8. - С. 132 - 137.

ЯЦІВ
Ярослав Миколайович,

*професор, кандидат педагогічних наук,
декан факультету фізичного виховання і спорту
Прикарпатського національного університету
імені Василя Стефаника*

Напрями наукових досліджень: національно-патріотичне виховання дітей та молоді, проблеми професійної підготовки вчителів фізичної культури у системі університетської педагогічної освіти.

Основні праці: автор понад 200 наукових публікацій.

1. **Яців Я. М.** Лапковський Е. Й. Сучасні вимоги до фізичної підготовки тенісистів / Е. Й. Лапковський, Я. М. Яців, В. В. Сарабай // Вісник Прикарпатського університету. Фізична культура. - 2013. - Вип. 18. - С. 245-251.

2. **Яців Я. М.** Аналіз сучасних поглядів на визначення ефективності впливу фізичних навантажень на організм студентів / Я. М. Яців, Е. Й. Лапковський // Вісник Прикарпатського університету. Фізична культура. - 2014. - Вип. 20. - С. 103-110.

3. **Яців Я. М.** Лапковський Е.Й. Травми у спорті: характеристика та рекомендації з профілактики у схемах та рисунках: методичні рекомендації / Е.Й. Лапковський, Я. М. Яців, В.С. Максимів, Я.В. Макаревич. – Івано-Франківськ : НАІР, 2015. – 36 с.